

معنا و متعلق شهود عقلی در طرح اخلاق مشرقی ابن سینا

میرسعید موسوی کریمی^۱، علی اکبر عبدالآبادی^۲، محمدحانی جعفریان^۳

چکیده

نوشتار حاضر تعریفی از «شهود عقلی» بعنوان طرح معرفت‌شناسی اخلاقی ابن‌سینا در رسائل مشرقی ارائه می‌دهد. به این منظور، ابتدا معانی مختلف «شهود» مورد بررسی قرار می‌گیرد و سپس، با تحلیل نظام معرفت‌شناختی ابن‌سینا ذیل عناوینی چون «بررسی مراحل کسب معرفت» و «بررسی مراتب گوناگون حدس» سعی می‌شود تا بطور خاص مراد ابن‌سینا از شهود عقلی بیان گردیده و درنهایت با تطبیق تعریف وی از «شهود» با تعاریف موجود، تشابه و تفاوت‌های تعریف وی با دیگر انواع تعریف‌های موجود از «شهود» سنجیده شده و به تعریف جامع و مانع وی از شهود عقلی اشاره گردد. در قسمت دوم نیز با بررسی ویژگی‌های تعریف ابن‌سینا از شهود عقلی، متعلقات شهود عقلی، صفات خوب و بد اخلاقی نفس، قضایای اخلاقی بدیهی و کارهای جزئی اخلاقی معرفی خواهند شد.

کلید واژه‌ها: ابن‌سینا، اخلاق، شهود عقلی، معرفت، حدس

۱۶۹

* * *

۱. استادیار گروه فلسفه دانشگاه مفید قم؛ msacid_karimi@yahoo.com

۲. استادیار گروه فلسفه و کلام دانشگاه شهید بهشتی؛ abdolabadi88@gmail.com

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد فلسفه غرب دانشگاه مفید قم (نویسنده مسئول)؛ hani.jafarian@gmail.com

تاریخ دریافت: ۹۲/۱۱/۱۴ تاریخ تأیید: جلسه هیئت تحریریه ۹۳/۴/۱۷

